

20

VĚSTNÍK

STÁTNÍ BANKY ČESKOSLOVENSKÉ

ROČNÍK 1992

VYDÁNO DNE 30. září

OBSAH:

ČÁST NORMATIVNÍ

- 32/1992 Opatření Státní banky československé ze dne
9. září 1992, kterým se stanoví *ZRUČ. 234/1995 Sb. /čl.*
Postup devizových bank při uskutečňování některých
úhrad vůči devizovému cizozemci
- 33/1992 Opatření Státní banky československé ze dne
9. září 1992, kterým se stanoví *ZRUČ. 21/1994 Sb.*
Podmínky pro některé obchody s devizovými hodnotami,
prováděné jinými osobami, než bankami
- 34/1992 Opatření Státní banky československé ze dne
9. září 1992, kterým se stanoví *ZRUČ. 20/1994 Sb.*
Podmínky pro provádění směnárenské činnosti
právníckými a fyzickými osobami

32

O P A T Ě N Í

Státní banky československé

ze dne 9. září 1992

kterým se stanoví

**POSTUP DEVIZOVÝCH BANK PŘI
USKUTEČŇOVÁNÍ NĚKTERÝCH ÚHRAD VŮČI
DEVIZOVÉMU CIZOZEMCI**

Státní banka československá podle § 13 odst. 3 devizového zákona č. 528/1990 Sb., ve znění zákona č. 228/1992 Sb. stanoví

Část první
Úhrady vůči devizovému cizozemci

§ 1

Devizová banka provede úhradu devizovému cizozemci (s výjimkou převodů uvedených v části druhé) na základě příkazu k úhradě. Zároveň plátce prokáže, že je podnikatelem ve smyslu zvláštního zákona - 1). Devizová banka provede úhradu dohodnutým způsobem (např. podle "Jednotných pravidel a zvyklostí pro dokumentární akreditivy a inkasa"). Spolu s příkazem k úhradě předkládá plátce příslušné doklady o oprávněnosti vzniku zahraničního závazku (např. kopii faktury nebo smlouvy, devizové povolení Státní banky československé, popřípadě jiné doklady dohodnuté s devizovou bankou, např. písemné prohlášení oprávněné osoby). Plátce dohodne rovněž s příslušnou devizovou bankou předložení platebního příkazu před požadovanou realizací platby.

§ 2

Plátce u všech plateb do zahraničí označených platebním titulem 120 (platby za zboží ve sjednané paritě) - 2) vyznačí v platebním příkazu

1) § 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

2) Opatření SBČS ze dne 28. 2. 1992, vyhlášené v částce 29/1992 Sb.

- a) datum uzavření kontraktu, číslo obchodního případu (code) nebo číslo faktury,
- b) datum přechodu zboží přes československou hranici v případech, kdy přechod zboží přes československou hranici předchází platbě, a to i v případech, kdy platba je rozložena na několik splátek, z nichž některé jsou realizovány až po přechodu zboží přes československou hranici. Toto datum se uvádí ve všech případech, kdy v okamžiku platby je známo datum přechodu zboží přes československou hranici.

Bez uvedených údajů v platebním příkazu devizová banka platbu neprovede.

Část druhá Převody výnosů z investic devizového cizozemce

§ 3

Za výnos z investic se pro účely tohoto opatření rozumí peněžní částky v československé měně, získané z investic v tuzemsku, zejména zisky z podnikání, přírůstky kapitálu, výnosy z cenných papírů a výnosy z prodeje duševního vlastnictví.

§ 4

Za výnos z investic podle § 3 se nepovažují peněžní prostředky získané z prodeje zboží a poskytování služeb uskutečněných přímo devizovým cizozemcem.

§ 5

Devizová banka je povinna uhradit na žádost devizového tuzemce - právnické osoby za československou měnu devizovému cizozemci devizové prostředky, představující devizovou protihodnotu čistého výnosu (po odečtení daní) z investice devizového cizozemce.

§ 6

Devizový tuzemec - právnická osoba je povinna při předání dispozic k převodu výnosů z investic předložit devizové bance doklad o tom, že se jedná o výnos z investic devizového cizozemce (zejména roční účetní závěrka doplněná dokladem, ze kterého je zřejmé rozdělení výnosu z investic).

§ 7

Převod výnosů z investic se může uskutečnit do zahraničí nebo na cizozemský účet devizového cizozemce vedený u devizové banky v cizí měně.

§ 8

Toto opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Guvernér
Státní banky československé

Ing. Josef Tošovský v.r.

33

OPATŘENÍ

Státní banky československé

ze dne 9. září 1992

kterým se stanoví

**PODMÍNKY PRO NĚKTERÉ OBCHODY
S DEVIZOVÝMI HODNOTAMI, PROVÁDĚNÉ
JINÝMI OSOBAMI, NEŽ BANKAMI**

Státní banka československá stanoví podle § 41 písm. c) zákona č. 22/1992 Sb., o Státní bance československé tímto opatřením podmínky pro prodej valut prováděný jinými osobami než bankami za podmínek vymezených devizovým zákonem - 1).

Prodej valut

§ 1

- (1) Devizové povolení k prodeji valut vydává Státní banka československá (dále jen "SBČS") devizovým tuzemcům - právníckým osobám, které nejsou devizovou bankou, na základě jejich písemné žádosti.
- (2) Devizové povolení podle odst. 1 může být vydáno jen těm devizovým tuzemcům - právníckým osobám, kterým byla vydána koncesní listina k provádění směnárenské činnosti příslušným živnostenským úřadem podle zvláštního zákona - 2).

§ 2

- (1) Žádost o devizové povolení k prodeji valut musí obsahovat tyto náležitosti :
 - a) název a sídlo devizového tuzemce - právnícké osoby,
 - b) charakteristiku činnosti, kterou se zabývá,
 - c) zdůvodnění žádosti,
 - d) adresy provozoven - směnárenských pracovišť, kde hodlá devizový tuzemec - právnícká osoba prodávat valuty,

1) Devizový zákon č. 528/1992 Sb., ve znění zákona č. 228/1992 Sb.

2) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

- e) notářsky ověřený výpis z obchodního rejstříku, popřípadě doklad prokazující založení právnické osoby (u devizových tuzemců - právnických osob, které se do obchodního rejstříku nezapisují),
 - f) notářsky ověřenou kopii koncesní listiny, již byla udělena koncese k provádění směnářské činnosti,
 - g) údaje o nákupu valut v československé měně nejméně za poslední tři měsíce do podání žádosti .
- (2) Žádost se předkládá pobočce SBČS příslušné podle sídla devizového tuzemce - právnické osoby.

§ 3

Devizový tuzemec - právnická osoba je povinna pracovníkům SBČS prokázat svými účetními doklady řádné provádění směnářské činnosti (nákup devizových prostředků) za dobu alespoň posledních tří měsíců.

§ 4

Na základě devizového povolení vydaného SBČS je devizový tuzemec - právnická osoba (dále je "oprávněná osoba") oprávněna prodávat valuty za československou měnu (dále jen "prodej"). Toto devizové povolení je nepřenosné na jinou osobu.

§ 5

Oprávněná osoba může uskutečnit prodej (podle rozsahu devizového povolení) :

- a) valut uvedených v kursech devizového trhu (dále jen "hlavní kursovní lístek SBČS") pouze devizovým tuzemcům - fyzickým osobám, a to v rozsahu vyhlášeném SBČS podle zvláštního zákona - 3),
- b) maďarských forintů devizovým tuzemcům - fyzickým osobám bez omezení.

3) § 21 devizového zákona.

§ 6

- (1) Zdrojem pro prodej jsou pouze valuty získané směnárenskou činností oprávněné osoby.
- (2) Prodej v měnách zaznamenaných v hlavním kursovním listku SBČS se uskuteční po předložení platného československého cestovního pasu, do kterého provede oprávněná osoba zápis o uskutečněném prodeji - 4). O prodeji maďarských forintů se zápis do cestovního pasu neprovádí.
- (3) O prodeji vyhotoví oprávněná osoba číslovaný doklad - prodejní odpočet, který obsahuje tyto údaje :
 - a) číslo cestovního pasu klienta,
 - b) označení prodávané měny, její množství, prodejní kurs,
 - c) kursovní hodnotu,
 - d) poplatky,
 - e) částku k výplatě,
 - f) identifikační údaje provozovny, datum.

§ 7

Oprávněná osoba může mít v držení valuty v rozsahu průměrného denního prodeje v období předchozího kalendářního měsíce. Tato výše může být překročena maximálně o 10%. Termíny odvodu valut přesahujících průměrný denní prodej v období předchozího měsíce oprávněná osoba prokazatelným způsobem dohodne s příslušnou devizovou bankou (odvodovým místem).

§ 8

Jestliže oprávněná osoba má zájem provádět prodej i v dalších než povolených směnárenských pracovištích, je povinna požádat o rozšíření devizového povolení SBČS.

-
- 4) § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády ČSFR č. 512/1991 Sb., kterým se provádí zákon č. 216/1991 Sb., o cestovních dokladech a cestování do zahraničí

§ 9

Oprávněná osoba je povinna oznámit SBČS všechny změny oproti údajům uvedeným v devizovém povolení.

Zpětný nákup československé měny od devizových cizozemců

§ 10

Devizové povolení k provádění zpětného nákupu (vratky) nepotřebované československé měny od devizových cizozemců vydává SBČS na základě písemné žádosti devizovým tuzemcům, kterým byla vydána koncesní listina k provádění směnárenské činnosti příslušným živnostenským úřadem podle zvláštního zákona - 2).

§ 11

- (1) Žádost o devizové povolení podle § 10 musí obsahovat tyto náležitosti :
 - a) název a sídlo devizového tuzemce,
 - b) zdůvodnění žádosti,
 - c) adresy provozoven - směnárenských pracovišť, kde hodlá devizový tuzemec provádět zpětný nákup,
 - d) notářsky ověřenou kopii koncesní listiny k provádění směnárenské činnosti.
- (2) Žádost předkládá devizový tuzemec - právnická osoba podle svého sídla, devizový tuzemec - fyzická osoba podle místa svého podnikání pobočce SBČS.

§ 12

- (1) Zpětný nákup provede oprávněný devizový tuzemec pouze v případě prokázání nabytí československé měny. Průkazem nabytí československé měny se rozumí výhradně nákupní odpočet, který obsahuje všechny náležitosti a byl vystaven československým směnárenským místem.

- (2) Zpětný nákup československé měny získané devizovým cizozemcem výměnou maďarských forintů může oprávněný devizový tuzemec provést (podle odst. 1) pouze za měnu uvedenou v nákupním odpočtu, tj. maďarské forinty.
- (3) Na provedený zpětný nákup československé měny vystaví oprávněný devizový tuzemec odpočet o zpětném nákupu. Jeho náležitosti, včetně návaznosti na účetní doklady jsou obdobné s náležitostmi při provádění směnárenské činnosti - 5).

§ 13

✓ Toto opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Guvernér
Státní banky československé

Ing. Josef Tošovský v.r.

5) § 10 odst. 1 písm. a), odst. 2 a 3, § 11 a § 15 Opatření SBČS ze dne 9.září 1992 vyhlášené ve Sbírce zákonů částka /1992.

34

O P A T Ř E N Í

Státní banky československé

ze dne 9. září 1992

kterým se stanoví

**PODMÍNKY PRO PROVÁDĚNÍ SMĚNÁRENSKÉ
ČINNOSTI PRÁVNICKÝMI A FYZICKÝMI
OSOBAMI**

Státní banka československá stanoví podle § 7 odst. 5 devizového zákona č. 528/1990 Sb., ve znění zákona č. 228/1992 Sb.

Č Á S T P R V N Í
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tyto podmínky upravují provádění směnářenské činnosti právníky a fyzickými osobami, kterým byla vydána příslušným živnostenským úřadem koncesní listina (dále jen "koncese") - 1), která je opravňuje k provádění směnářenské činnosti.

§ 2

Směnářenskou činností se rozumí nákup devizových prostředků (valut a šeků). - 2)

§ 3

Směnářenské pracoviště (dále jen "provozovna") může být zřízeno pouze na pevném místě a svým provedením, vybavením a estetickou úrovní musí být srovnatelné s obdobnými pracovišti v devizových bankách. Vhodnost provozovny posoudí Státní banka

-
- 1) § 50 a následující zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon
 - 2) § 1 odst. 3 písm. o) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách

československá (dále jen "SBČS") před vydáním povolení podle zvláštního zákona. - 3)

§ 4

Provozovna musí být označena obchodním jménem - 4). K označení nesmí být použito slovo "banka" nebo "spořitelna", jeho překlady nebo slova, v jejichž základě se tato slova vyskytují. Výjimku tvoří případy stanovené zákonem - 5).

§ 5

Za řádný provoz a dodržování všech závazných norem, které souvisejí s prováděním směnárenské činnosti odpovídá fyzická nebo právnická osoba (dále jen "podnikatel"), které byla k této činnosti vydána živnosteným úřadem koncese

- a) je-li podnikatelem právnická osoba, nese vždy odpovědnost ustanovený odpovědný zástupce - 6),
- b) je-li podnikatelem fyzická osoba, nese odpovědnost sám podnikatel nebo ustanovený odpovědný zástupce - 7).

§ 6

ZÁKLADNÍ POJMY

- (1.) Identifikací provozovny se rozumí identifikační znaky, kterými musí být označeny doklady související s prováděním směnárenské činnosti. Těmito znaky jsou :
- a) razítko, obsahující obchodní název provozovny a identifikační číslo organizace,
 - b) podpis oprávněného pracovníka podle podpisových vzorů

3) § 7 devizového zákona č. 528/1990 Sb., ve znění zákona č. 228/1992 Sb.

4) § 31 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon

5) § 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách

6) § 11 odst. 1 a 4 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon

7) § 11 odst. 1 a 6 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon

(2.) Podpisovými vzory jsou doklady obsahující jména a podpisy pracovníků provozovny, kteří jsou oprávněni provádět směnárenské operace, případně další činnosti. Podpisové vzory musí být v souladu s § 5 ochrany a potvrzeny podnikatelem

dové povinnosti.

Č Á S T D R U H Á

Povinnosti podnikatele při provádění směnárenské činnosti

§ 7

Podnikatel je oprávněn provádět nákup devizových prostředků na základě vlastního nákupního kursu valut a deviz.

§ 8

Za poskytnuté směnárenské služby je podnikatel oprávněn účtovat odměnu (poplatek). Stanovení výše odměny je v pravomoci podnikatele.

§ 9

Podnikatel je povinen zveřejnit kursy a výši účtovaných odměn (poplateků) za poskytnuté směnárenské služby na takovém místě a takovým způsobem, aby klient byl jasně a jednoznačně informován o těchto skutečnostech ještě před uskutečněním směnárenské operace.

§ 10

- (1) Na nakoupené valuty a cestovní šeky podnikatel vystavuje číslovaný doklad (nákupní odpočet), který musí obsahovat tyto údaje
- a) nákup valut
 - aa) číslo cestovního pasu klienta,
 - ab) označení nakupované měny, její množství, nákupní kurs,
 - ac) kursovní hodnotu,
 - ad) poplatky,
 - ae) částku k výplatě
 - af) identifikační údaje provozovny, datum.
 - b) nákup deviz (šeků)
 - ba) číslo cestovního pasu klienta,
 - bb) označení nakupované měny, její množství, nákupní kurs,
 - bc) kursovní hodnotu,
 - bd) poplatky,
 - be) částku k výplatě,
 - bf) identifikační údaje provozovny, datum,
 - bg) jméno vlastníka šeku,
 - bh) čísla šeků,
 - bi) název šekovníka.
- (2) Jedno vyhotovení dokladu zůstane v evidenci podnikatele, eventuelně v paměti počítače při využití výpočetní techniky, druhé obdrží klient.
- (3) V případě, že podnikatel provádí storno odpočtu, zařadí jej mezi ostatní v číselné řadě. Na originál i kopii uvádí "S t o r n o" a identifikační údaje provozovny.

§ 11

Podnikatel vede valutovou knihu (deník). Zápisy musí obsahovat veškeré údaje tak, aby poskytovaly denní přehled o veškerých nakoupených devizových prostředcích. Údaje musí být v souladu s údaji uvedenými na vystavených nákupních odpočtech. Valutovou knihu (deník) musí podnikatel (§ 5 a § 6) denně uzavírat, a to vyčíslením souhrnných částek jednotlivých druhů nakoupených měn.

§ 12

Do valutové knihy (deníku) provádí podnikatel zápisy o uskutečněných odvodech nakoupených devizových prostředků. Zápisy o odvodech musí souhlasit s údaji na sběrném účetním dokladu, který potvrdilo příslušné odvodové místo - devizová banka - 8) (viz část třetí).

§ 13

- (1) Sběrný účetní doklad, který je soupisem souhrných částek jednotlivých druhů nakoupených měn (valut a deviz) musí podnikatel zpracovat při každém odvodu devizových prostředků příslušnému odvodovému místu.
- (2) Správnost údajů o provedeném odvodu odvodové místo na sběrném účetním dokladu podnikateli potvrdí.

§ 14

- (1) Podnikatel odpovídá za správný počet a pravost nakoupených devizových prostředků (valut i cestovních šeků). Jestliže má podnikatel podezření, že předložené devizové prostředky jsou padělané nebo pozměněné, odebere je na potvrzenku - 9).
- (2) Podnikatel vyhotoví potvrzenku nejméně ve čtyřech případech určených pro :
 - a) předložiteli,
 - b) federální ústředí SBČS v Praze,
 - c) policii,
 - d) pracoviště, které padělek zadrželo.Podnikatel se sídlem nebo místem podnikání na území Slovenské Republiky vyhotoví a odešle potvrzenku též hlavní pokladně SBČS, ústředí SBČS pro Slovenskou Republiku v Bratislavě. Zadržené devizové prostředky podnikatel urychleně odešle spolu s potvrzenkou federálnímu ústředí SBČS v Praze.

8) § 3 odst. 1 devizového zákona

9) § 2 vyhlášky č. 147/1992 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu zákonných peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince

§ 15

Veškeré doklady (§ 6 odst. 9), které podnikatel používá při provádění směnárenské činnosti jsou podle zvláštního zákona - 10) účetními doklady. Podnikatel musí tyto doklady uschovávat po dobu pěti let následujících po roce, ve kterém vznikly. Skartace dokladů může být provedena až po uplynutí této doby.

Č Á S T T Ř E T Í

Odvody devizových prostředků

§ 16

Před zahájením směnárenské činnosti je podnikatel povinen prokazatelným způsobem dohodnout podmínky provádění odvodů nakoupených devizových prostředků s příslušnou, podnikatelem vybranou, pobočkou devizové banky 8). Bez tohoto projednání (stanovení druhů nakoupených šeků a valut, termíny odvodů atd.) nesmí provozovat směnárenskou činnost zahájit.

Č Á S T Č T V R T Á

Devizová kontrola

§ 17

Devizovou kontrolu nad směnárenskou činností provádí svými odbornými útvary Státní banka československá - 11).

§ 18

Toto opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Guvernér

Státní banky československé

10) zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

11) § 37 devizového zákona

Ing. Josef Tošovský v.r.